

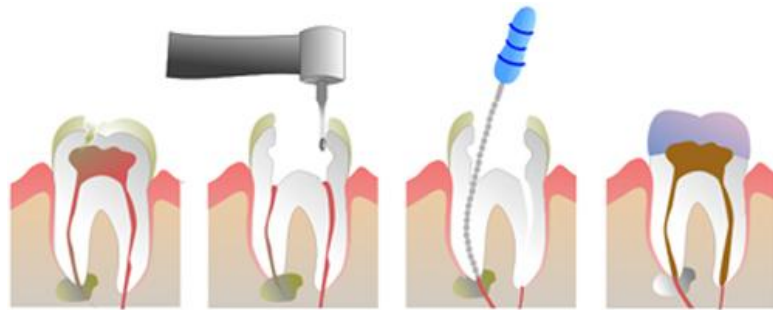
Endodontic Dentistry

การรักษาทางทันตกรรม:คลองรากฟัน(Root canal treatment)

การรักษารากฟัน

เมื่อเกิดฟันผุที่ผิวเคลือบจนถึงเนื้อฟันส่วนบนๆ แล้วไม่ได้รับการอุด การผุจะลุกลามเข้าสู่โพรงประสาทฟันได้ การรักษารากฟัน จึงหมายถึง การรักษาภายในตัวฟัน โดยการทำให้ภายในโพรงประสาทฟันสะอาด ปราศจากเชื้อโรคแล้วอุดให้แน่น ทำให้เก็บฟันที่เคยเป็นโรคเอาไว้ได้โดยไม่ต้องถอนทิ้ง และสามารถทำหน้าที่ได้ตามปกติอย่างไรก็ตามการรักษาฟันนั้น เป็นเพียงความพยายามที่จะเก็บฟันนั้นไว้ให้อยู่ในช่องปากได้นานที่สุด แทนที่จะถอนออกไปและฟันที่ได้รับการรักษาฟันแล้วนั้น จะถูกเรียกว่าฟันตาย (non-vital tooth) เนื่องจากมีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นที่เห็นได้ชัดคือเนื้อฟันจะเปราะขึ้น แตกหักได้ง่ายขึ้น และฟันจะเปลี่ยนเป็น สีคล้ำลงกว่าเดิม ดังนั้น เพื่อให้ฟันมีความแข็งแรง และสวยงามดังเดิม

ทันตแพทย์จึงแนะนำให้ทำเดือยฟันร่วมกับ ทำครอบฟัน (Post & core) หลังจากรับการรักษาฟันโดยสมบูรณ์แล้ว ฟันซี่นั้นอาจจะอยู่ได้อีกเพียง 1 ปี, 2 ปี, 5 ปี หรือตลอดชีวิตก็ได้

วิธีรักษาฟัน หลักการสำคัญในการรักษาฟันคือ ถ้าฟันของผู้ป่วยมีการติดเชื้อในโพรงประสาท การรักษาจะทำโดยการใส่ยาประเภทแคลเซียมไฮดรอกไซด์ เพื่อฆ่าเชื้อ เมื่อมั่นใจแล้วว่าภายในคลองรากฟันปราศจากเชื้อ ก็จะทำการอุด และครอบฟันต่อไป

ขั้นตอนการรักษาฟัน มีรายละเอียดที่สำคัญดังนี้

1. กรอฟันหาคลองรากฟันซึ่งเป็นรูเล็กๆ อยู่ต่อจากโพรงประสาท ถึงปลายรากฟัน
2. ขยายคลองรากฟันให้ใหญ่ขึ้น เพื่อใช้น้ำยาล้าง ฆ่าให้แห้ง และใส่ยาฆ่าเชื้อ โรคได้

3. ปิดโพรงประสาทฟันด้วยวัสดุอุดชั่วคราว เพื่อให้ยาออกฤทธิ์ประมาณ 3 ถึง 7 วัน
4. ล้าง และขยายคลองรากฟัน พร้อมเปลี่ยนยาฆ่าเชื้อ โรคใหม่ และอุดปิด โพรงประสาทฟันด้วยวัสดุอุดชั่วคราวกลับไปอีกครั้ง ทำเช่นนี้จนกว่าหนองจะแห้ง ไม่มีเชื้อโรคและสิ่งสกปรกตกค้าง
5. เมื่อหนองแห้งไม่มีเชื้อโรคและสิ่งสกปรกตกค้าง ทันตแพทย์ก็จะทำการอุดปิดโพรงประสาทฟันถาวรโดยใช้วัสดุจำพวกยาง อุดตั้งแต่ปลายรากฟันถึงพื้นโพรงประสาทฟัน และปิดทับด้วยวัสดุทางทันตกรรมจำพวกซีเมนต์ (Cement) และอมัลกัม (Amalgum) ซึ่งมีสีคล้ายเงินหรือกระดาดิบุกที่หุ้มของบุหรีมีคุณสมบัติให้ความแข็งแรงได้ดี จึงใช้อุดฟันกรามที่ต้องรับแรงบดเคี้ยวมากๆ สำหรับฟันหน้าที่ต้องการความสวยงาม และไม่ต้องรับแรงบดเคี้ยวมาก ก็ใช้อุดด้วยวัสดุที่มีสีเหมือนฟันธรรมชาติ
6. ทันตแพทย์จะทิ้งระยะเพื่อรอดูอาการซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพของฟัน และเมื่อแน่ใจว่าการรักษารากฟันประสบความสำเร็จ ทันตแพทย์ก็จะทำการครอบฟันด้วยวัสดุตามความเหมาะสม

ระยะเวลาในการรักษา

ข้อควรพิจารณาสำหรับคนไข้ การรักษารากฟันเป็นการรักษาอย่างต่อเนื่อง โดยปกติแล้วจะใช้เวลารักษาประมาณ 2-4 ครั้ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพของฟันที่จะได้รับการรักษา ดังนั้น ก่อนจะตัดสินใจเข้ารับการรักษารากฟัน คนไข้ต้องแน่ใจว่ามีเวลาเพียงพอที่จะมารับการรักษา

หลังการรักษารากฟัน อาจมีอาการปวดอยู่ 2-3 วัน ให้รับประทานยาแก้ปวด เพื่อบรรเทาอาการสัปดาห์แรก หลังการรักษา ควรรับประทานอาหารอ่อน หรือเคี้ยวอาหาร โดยใช้ฟันข้างที่ไม่ได้รับการรักษา และงดการใช้ฟันที่รักษาเคี้ยวอาหารแข็ง จนกว่าการครอบฟัน หรืออุดฟันถาวรจะเสร็จสมบูรณ์

การรักษารากฟันนั้นสามารถเก็บรักษาฟันไว้ใช้งานได้ต่อไป ดีกว่าการใส่ฟันปลอม เพราะฟันที่รักษารากแล้วก็เหมือนฟันในปากซี่อื่นๆ คือ มีเบ้ากระดูกยึดให้ฟันแน่นมั่นคงแข็งแรง และให้ความรู้สึกที่ดีกว่าการใส่ฟันปลอม

